DISSERTATIO JURIDICA
DE
TESTIBUS NON ROGATIS
QUAM
Ex Illustris Facultatis Juridicæ Decreto
IN ACADEMIA IENENSI
SUB UMBONE
RECTORIS ACADEMIÆ MAGNIFICI
VIRI ILLUSTRIS
DN. CHRISTIANI WILDVOGELII
ICTI FAMIGERATISSIMI
CONSILIARII SAXO-ISENACENSIS INTIMI
CURIÆ PROVINCIALIS ET SCABINATUS
NEC NON FACULTATIS JURIDICÆ ASSESSORIS
UT ET PROFESSORIS PANDECTARUM ORDINARII
Domini ac Promotoris sui gratiosi
Ad diem 22 Maii M DCC
In Auditorio ICtorum
publice disquirendam proponet
M. JOH. PHILIPPUS Dreiber / Fac. Phil.
Adj. U. J. Cand. et L. P. C.

IENÆ, Typis JO. ADOLPHI MULLERI.

PROLVSIO.

Dissertaturi de Testibus non rogatis, considerabimus

- 1. Ipsos in se, per
  - 1. Definitionem eorum,
  - 2. Enumerationem specierum. Sunt enim illi
    - 1. Ratione causæ Finalis divisi, vel
      - 1. Aliâ de causâ convocati,
      - 2. Tales, qui casu, id est: nullâ illis prænunciatâ de causâ, confluxerunt; Vtriq; vel contuentur
        - 1. Negotium civile; & hi erant vel
          - 1. Necessariò atque nominatim ad eum, cui intersunt, actum rogandi,
          - 2. Non-necessariò invitandi ad actum quem observant.
        - 2. Factum criminale.
    - 2. Ratione temporis divisi, sunt vel
      - 1. Simpliciter non rogati, seu: nullo tempore rogati ad actum, cui intersunt, i. e. nec ante- nec postquam adfuerunt.
      - 2. Certo quodam tempore non rogati; videlicet ab initio, i. e. antequam accederent, non vocati ad negotium, cui intersunt.
- 2. Valorem Testimonii, quod Testes ad negotia quædam civilia non-rogati deposuerunt de Actibus quibusdam celebratis
  - 1. Inter vivos, seu non mortis causa, ut:
    - 1. Matrimonii contractu celebrato.
    - 2. Solutione debiti chirographo comprehensi,
  - 2. Mortis causa, v. g. Testamenti ordinatione.

SECTIO I.

In qua Teftes non rogati confiderantur in fe.

THES. I.

Teftes non rogati funt perfonæ, quæ obfervant negotium quoddam alienum, ad quod obfervandum ut adfint, ipfæ non funt admonitæ.

§. I.

Hæc definitio, ne fuo definito fieret *latior*, adjecimus particulam determinantem : *alienum*; quodfi enim indeterminate & abfolute dixiffemus : Teftes non rogati funt perfonæ, quæ inter funt actui *cuidam* &c. certe omnis ille, qui intereft actui cuidam, cui obfervando ut interfit, ipfe admonitus non eft, effet Teftis non rogatus, & per confequens ille etiam, qui intereft proprio negotio, cui obfervando ut interfit, non admonitus eft, effet Teftis non rogatus. Intereffet enim & hic nego-

negotio *cuidam.* Cum autem nemo possit esse testis in propria causa, l. 10. de Test. l. 10. C. eod. hinc proprie testis non est ille, qui factum proprium cognoscit, sed is, qui alienum. Inserenda itaque huic definitioni erat vocula: *alienum.*

§. II.

Eadem hæc definitio ne suo definito evaderet *angustior*, allaborantes, *Primò* præcognovimus: Definito suo angustiorem fore definitionem nostram, si divisionem testium in rogatos, & fortuitos adæquatam crederemus cum Gvidone Papa *in decisionn. Quæst. 530. summar. n. 2.* [ubi ait: *Testes in Testamento an debeant esse rogati, an sufficiant fortuiti?*] & diceremus: Testes non rogati sunt personæ, quæ fortuitò intersunt negotio cuidam alieno. Nam inter testes rogatos & fortuitos, seu nullâ de causâ invitatos, intercedunt insuper illi testes non-rogati, qui aliâ de causâ atque ea est, quam postea cognoscunt, sunt convocati.

§. III.

Et quamvis testes aliâ de causâ rogati, eam, ad quam observandam non invitati sunt, tanquam fortuitò, absque præscitu eorum & inopinatò contingentem observasse videantur; tamen, quia I) illud verè est fortuitum, quod sine ullo hominis consilio evenit; certè testes fortuiti erunt testes, sine ullo hominis consilio intervenientes alicui actui. Cum autem testes aliâ de causâ rogati, atque ea est, ad quam postea illi adhibentur, non intervenerint huic sine ullo hominis consilio. Licet enim absq; testiumnon-rogatorum præscitu & consilio aliud negotium, quàm illud erat, ad quod vocabantur, suscipiatur, ipsique ad hoc præter opinionem tanquam testes adhibeantur; tamen aliâ-de-causâ-rogatus testis non est testis sine ullo hominis consilio alicui negotio interveniens; quoniam intervenit consilio

 vocan-

vocantis, qui sibi proposuit eum adhibere ad aliam causam, atque ea est, ad quam eum vocavit. Ideoque testis aliâ de causâ rogatus non est testis fortuitus.

§. IV.

II) Patet ex his, quòd per fortuitos testes non-rogatos intelligantur testes, qui nullâ eis prænunciatâ causâ casu confluxerunt; ideoque illi, qui aliâ de causâ convocati sunt, atque ea est, ad quam postea ii velut testes adhibentur, non erunt fortuiti. Hi enim non confluxerunt casu, aut nullâ iis prænunciatâ causâ.

§. V.

Secundo notam definitionis definito suo angustioris effugit nostra definitio etiam per hoc, quòd in eâ nudum conspicitur ly *negotium alienum.* Quodsi enim in ea dixissemus aut: 1) negotio cuidam *civili* alieno; per hoc exclusi fuissent illi testes non rogati, qui negotio aut facto cuidam alieno criminali intersunt, cui observando ut intersint, non erant invitati; aut si 2) dixissemus: negotio cuidam alieno *criminali*; profectò hoc modo coarctata definitio in ambitu suo complexa non fuisset testes ad negotium quoddam civile non rogatos.

§. VI.

Tertio consultò omisimus in definitione hanc determinationem: non sunt admonitæ, *cum tamen admonendæ erant.* Nam dantur etiam testes non rogati, qui ut rogarentur, non erat necesse; veluti inferius, Sect. II. docebitur, v. c. ubi agetur de testibus non rogatis ad solutionem debiti chirographo constantis. Et ita definitio hâc determinatione conjuncta non potuisset accommodari iis, qui contuiti sunt alienum quoddam nego-

negotium uti tales non-rogati teſtes, qui, ut rogarentur, non neceſſe erat.

§. VII.

Quartò omiſimus hanc determinationem: *ab initio, antequam ſcilicet alieno negotio intereſſent*, non ſunt admonitæ. Alias enim noſtra definitio Teſtium non-rogatorum attribui non potuiſſet iis teſtibus, qui nec ante, - nec poſtquam adfuerunt, admoniti ſunt, ut interſint actui quem contuentur; cum tamen hi etiam ſint teſtes non rogati.

THES. II.

Analyſin paſſa noſtra definitio facilè nos perducit ad cognitionem ſpecierum, quas ſub ſe comprehendunt teſtes non-rogati; ſiquidem ex analyſi ejus colligi poſſunt, & in ordinem redigi illorum ſpecies, hunc in modum: Teſtes non-rogati diſtribuuntur vel ratione cauſæ finalis, vel ratione temporis. Ratione cauſæ finalis diviſi ſunt vel aliâ de causâ convocati, vel tales, qui caſu confluxerunt. Utrique vel obſervant negotium civile, vel factum criminale. Teſtes ad civile quod obſervant, negotium, non rogati, alii ad talem actum, cui interſunt, anteà rogandi erant, alii non neceſſario invitandi erant ad eum, quem cognoſcunt, actum. Ratione temporis diviſi Teſtes non-rogati, ſunt vel ſimpliciter non rogati, ad intereſſendum ei, cui interſunt, actui, i. e. nec ante- nec poſtquam adfuerunt; vel: certo quodam tempore non rogati, videlicet ab initio, *i. e.* antequam

tequam accederent, non vocati ad negotium, cui intersunt.

§. I.

Animus jam nobis non est, omnes ac singulas has testium non-rogatorum species ampliore explanatione prosequi; verùm istud nostrum est institutum, ut in porrodicendis saltim expendamus valorem & effectum testimonii, quod testes ad negotia quædam civilia non-rogati de his deponunt.

§. II.

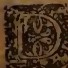
Interim tamen hæc insuper monemus: Quod, siquis putet: nos non adæquatè & plenè divisisse testes non-rogatos, quando eos ratione causæ finalis & temporis divisimus; cum etiam dividi possint ratione Loci in eos, qui ad hunc locum aut illum non rogati sunt; respondemus: nos enumerare voluisse species testium, qui sine addito, seu absolutè vocari possunt: *non-rogati*. Testes autem, qui ad hunc vel illum locum non sunt rogati, non possunt absolutè & sine additamento vocari *testes non-rogati*: cùm tamen testes ratione temporis divisi absolutè vocari possint non-rogati; nimirum 1) testes simpliciter non rogati, item 2) testes ab initio non-rogati sustinent non-rogatorum testium nomen nude positum. Quando enim quæstio est de Testibus v. g. ad Testamentum condendum non rogatis, tunc quæstio est de Testibus ante Testimonium non admonitis: se testamenti causâ adhiberi, vid. *L. 21. §. 2. ff. qui test. fac. poss. L. 21. C. de Testam. ord.*

SECT. II.

SECTIO II.

Contemplans valorem teſtimonii, quod teſtes ad negotia quædam civilia non rogati de his deponunt.

THES. I.

DVm expendemus valorem teſtimonii, a teſtibus ad negotia quædam civilia non rogatis, depoſiti, diſpiciemus *PRIMO*, quid valeat eorum teſtimonium perhibitum de quibusdam actibus celebratis inter vivos, ſeu non mortis cauſa, tumque diſquiremus I) an teſtes non rogati audiantur, teſtaturi de matrimonii contractu & hoc vel celebrando vel diſſolutioni expoſito; tumque vel de colloquiis ſuſpectis, cum uxore ab alio, cujus ea uxor non eſt, habitis, utpote ad diſſolvendum matrimonium herbam porrigentibus; vel de ipſo actu diſſolutionis matrimonii. II) an teſtes non rogati obtineant fidem, ſi teſtari velint de redditione quarundam rerum, quæ retribuendæ erant; nimirum: reſtitutione pecuniæ depoſitæ, & ſolutione debiti chirographo comprehenſi, eâque vel quatenus facta eſt à debitore, vel quatenus eam confeſſus eſt creditor. *POSTHÆC* contemplabimur: qualem fidem inveniat eorum atteſtatio in actu, mortis cauſâ celebrato: teſtamenti ordinatione.

§.

Variat apud Doctores numerus casuum, in quibus [illegible] testes rogandos esse, dicunt, seu: in quibus minuta fides tribuitur testibus non rogatis. Hinc factum est, ut sa[illegible] [illegible] quos ejusmodi casus, eosque rudi tantum m[illegible]nerv[illegible] i[illegible] ta[illegible] disputationi præmissâ delineare & recensere voluerimus. B. enim Dominus Brunnemannus in *Auth. Rogat. C. de testib. n. 1.* tres tantum insigniores & notiores recenset: *In tribus*, ajens, *exemplis necesse est testes rogari I) in Testamentis II) in solutione debiti in scriptis contracti, III) in confessione debitoris, quando post solutionem dicit: tale debitum solutum esse.* Num. 2[illegible]o ait: *Addunt alii quartum exemplum, nempe in divortiis.* In Ludovici Romani singularibus, nec non a Gothofredo [illegible] *not. ad Nov. 90. cap. II. lit. r.* observatus est *quintus*, ne[illegible]pe matrimonium contrahendum: *Novella 117. cap. 15.* [illegible]peditat *sextum*, nempe observationem colloquii suspecti cum uxore ab alio, cujus uxor ea non est, habiti. Ite[illegible]mq[illegible]e Gothofredus *in not. ad d. Nov. 90. cap. II. lit. f.* præbe[illegible] *septimum*, nempe redditionem pecuniæ depo[illegible]tæ. Septem [illegible] casus memorati plenius, distinctius & accuratius conspi[illegible] possunt ex tabulâ sequente, quam ex iis quæ dicta sunt in proximè præcedentibus: Th. I. & §. h. tabulâve d[illegible]ertat[illegible]oni nostræ præmissâ. Sequentem enim tabulam ita ordinamus.

Dispiciemus

1. *Quid valeat eorum testimonium perhibitum de quibus [illegible] actibus celebratis inter vivos, seu non mortis causâ, tumque disquiremus*
   1. *An testes non rogati audiantur, testaturi de matrimonii contractu, & hoc vel*
      1. *celebrando*
      2. *dissolutioni exposito, tumq; vel*
         1. *de colloquiis suspectis, cum uxore ab alio, [illegible] ea uxor non est, habitis, utpote ad [illegible].*

a. b. a.

ven-

a. b. c.

vendum matrimonium herbam porrigentibus.

2. de ipso actu dissolutionis matrimonii.

2. An testes non rogati obtineant fidem, si testari velint de redditione quarundam rerum quæ retribuenda erant, nimirum:

1. Restitutione pecuniæ depositæ.

2. Solutione debiti chirographo comprehensi, eaque vel

1. quatenus facta est à debitore.

2. quatenus eam confessus est creditor.

2. Qualem fidem inveniat eorum contestatio in actu mortis causâ celebrato: testamenti ordinatione.

TH. II.

Satis Fidei quoad Jus Civile merentur illi, qui actui contracti matrimonii se interfuisse testantur, ad quem rogati non fuerunt.

§.

Thesis hæc opposita est Ludovico Romano, cujus & plurimum aliorum ICtorum, singularia in fascem unum anno 1542. impressum congessit Joann Thierri, in quo fasce ex Ludovici Romani singularibus septingentesimum nonum est hoc: *An ad solennitatem matrimonii requiruntur testes rogati, & dico quod sic, & legista possunt probare: hujus resolutio contractus & celebratio debent procedere eodem jure, l. si ad resolvendam. de prædiis minor. sed ad solvendum matrimonium requiruntur tur testes rogati ergo ad contrahendum, ut l. nullum. ff. de divort. sic de hoc habes glo. singularem in c. nostrates. XXX. qu. 5. per tex. ibi invitatis. Sed Bartholomæus brixiensis dicit in quadam suâ additione, quod ipse non credit glos. veram, sed mihi placuit per illum tex.*

§. 2.

Summa C[illegible]cētionis, quam fabricavit Ludov. Rom. in hoc singulari, collineat in sequenti ratiocinio: *[illegible] servandum est circa testes in matrimonio dissolvendo, illud etiam circa illos observandum est in matrimonio contrahendo. Atqui rogatus testium observandus est in matrimonio dissolvendo. Ergo rogatus testium observandus in. est in matrimonio contrahendo.* Minorem Ludov. Rom. recte probat ex *l. nullum ff. de divort.* At Majorem ipse perperam putat probari posse ex Jure Civili, scil. ex *l. si ad resolvendam. C. de prædiis minor.* Nam legis illius tenor est hic: *Filius familias non potest ex intervallo se obligare sine consensu patris, ad retro donationem faciendam donatori; quia, cum semel jus quæsitum minori fuerit in re immobili, jus illud à se abdicandi sine decreto amplius non habet. l. 1. in fin. l. sed si pecun. 3. § [illegible] 4. l. magis puto. 5. §. fundum. 8. ff. de rebus eorum. vid. Gothofred. [illegible] ad dictam l. si ad resolvend. de præd. minor. lit. b.* Unde patet 1) quod pluries citata lex non agat de rogatione testium, sed de consensu patris adhibendo à minorenne in resolvenda donatione, adeoque ex ea non possit deduci argumentum concludens ad necessariam rogationem testium in contrahendo matrimonio: 2) quod, cum ille textus agat de minoribus, idem non accommodari possit ad majores 25 annis matrimonium contrahentes: 3) quod, cum ille textus concernat donationem resolvendam, non autem matrimonium contrahendum, idem textus non probet quod erat probandum. Quæ tria momenta satis evincunt, quod in matrimonio contrahendo diversa, nec eadem sit ratio, ergo nec idem jus. 4) patet ex allegato textu, quod per eum Ludov. Rom. majorem suam ita probare voluerit: *Quod, unque requiritur ad dissolvendum aliquem contractum, illud etiam requiritur ad eum constituendum. Quicquid enim requiritur ad donationem minoris constituendam, illud etiam requiritur ad eam dissolvendam,* quodque ita ab unico exemplo donationis a minore 25. ann. factæ aut retractatæ, [illegible]

dum

dum constituendi & resolvendi omnes contractus argumentetur Ludovicus Romanus. Sed talismodi argumentationi non inest consequentia. Idcirco ex Jure Civili non constat: requiri rogatum testium ad solennitatem matrimonii contrahendi. Et quidem verum est, quod ait Gothofredus ad Nov. 90. c. 2. lit. F. *In iis ergo casibus, in quibus requiritur specialis testium rogatio, simplex testium non sufficit interventus.* Ast è contrario verum est etiam, quod sufficiat de jure Civili simplex testium interventus in iis casibus, in quibus illud non requirit specialem testium rogationem. Regulariter enim de J. Civili sufficit, actum aliquem testes non rogatos intervenisse, per *l. ad fidem ff. de Testib.* Farin. *q. 64. n. 152.* vid. Brunn. *ad Auth. Rogati de Testib. n. 1.*

TH. III.

Juxta jus Canonicum parum fidei tribuitur illis, qui matrimonio contrahendo interfuerunt, quem tamen actum ut contuerentur, non erant admoniti.

§.

Thesis hæc consentit cum Ludovici Romani allegato Singulari 709, eâ in parte, in quâ ipse ex textu aliquo Juris Canonici demonstravit: ad matrimonii contrahendi solennitatem requiri rogationem testium. Nam canone *nostrates*, *XXX. quæst. 5.* expresse requiruntur testes ad matrimonium contrahendum *invitati*. Quem ipsum textum solum, i. e. non stipatum textu aliquo juris Civilis, etiam allegat Gothofred. *in not. ad sæpe citat. Nov. 90. lit. f.*

TH. IV.

Secundum jus Civile non statur testimonio eorum, qui cognoverunt vel audiverunt suspectum quoddam colloquium alicujus cum uxore alienâ, quod ut cognoscerent, non erant rogati.

§.

Etenim in Novellâ *117. cap. XV.* ille, qui aliquem cum uxore sua alio in loco, quam domo suâ, invenit colloquentem, expresse jubetur, ut, si postmodum per testes suspectum colloquium alterius cum sua uxore habitum esse, probare velit, ad observationem illius colloquii testes roget. Dicitur enim ibi: *Si vero in alio loco talem invenerit cum sua uxore loquentem, non minus tribus testibus fide dignis* convocatis, *per quos probare possit, quod eum cum sua uxore comperit: judici tradere crimina examinanti*, scil. licentiam ei esse. vid. Gothofr. *in not. ad h. locum lit. i.*

TH. V.

Jus Civile nullum valorem tribuit testimonio, quod deponunt ii, qui interfuerunt dissolutioni matrimonii, cui ut intersint, non erant interpellati.

§.

Nam *l. 9. ff. de divort.* expressa extant hæc: *Nullum divortium ratum est, nisi septem civibus Romanis puberibus ADHIBITIS.* Quibus verbis Gothofredus *in not. lit. e.* hanc largitur explicationem: *Adhibitis testes idem quod rogati, ut §. ult. Inst. de test.* &c. vid. citat. *singulare 709.* Ludovici Rom. Conf. Brunn. *in l. 11. ff. de Testib.* *eundem in Auth. Rogati de testib. num. 2.*

TH. VI.

Non sufficit secundum Jus Civile ad probandum actum, quo restituta est hæredi pecunia a defuncto deposita, si probatio fiat per testes ad illum actum non rogatos.

§. 1.

Jus enim Civile, *l. 1. §. 36. ff. depositi*, præcipit, ut, *si pecunia in sacculo signato deposita sit, & unus ex heredibus ejus, qui deposuit, veniat repetens, promatur pecunia vel coram prætore, vel intervenientibus honestis personis, & exsolva-*

tur

tur pro parte hæreditaria. &c. quod Juris Civilis jussum Dionys. Gothofr. *ht. l.* ita illustrat: *Intervenisse dicuntur hic, qui rogati fuere, ut intervenire & rogari idem sit. Nov. 90. c. 11.*

TH. VII.

Per Juris Civilis & Canonici dispositionem quidem indigni, secundum mores tamen hodiernos digni fide sunt testantes de solutione debiti chirographo comprehensi, eâque aut quatenus facta est a debitore, aut quatenus eam sibi factam esse creditor confessus est, licet ad ejus actum suscipiendum non sint vocati.

§. 1.

Thesin hanc optime declarat Perezius *in Cod. Tit. de Testib. n. 17. & 18.* quando ait: *Quinque testes requiruntur, si agatur de solutione debiti chirographo comprehensi, ut in l. 18. cum Auth. rogati. h. t. ubi disponit Imperator, quinque istos testes debere testari, se vidisse solventem debitorem, vel etiam, se audivisse creditorem dicentem: sibi solutam pecuniam. Myns. Cent. 1. obs. 5. Et hoc procedit, non, si id viderint vel audiverint forte fortuna, sed si rogati & admoniti in eam rem sint specialiter & solutioni interfint, vel confessioni in solutum vel in creditum acceptæ pecuniæ. Quanquam hodie eo jure non utamur. Siquidem solutio debiti, quod scripto constat, probari refellique potest non scripto seu apocha, sed & duobus testibus, perinde, ac si de pecunia debita factum nullum esset instrumentum. Nec in conscribenda apocha, quæ fit privatâ manu creditoris, necessaria est testium præsentia, aut subscriptio, cujuscunque summa fuerit. At tabulis crediti vel soluti, quæ fiunt apud Notarium, ut certa sit fides & autoritas publica, semper adhibere solemus testes duos, vel plures, juxta morem regionis, qui præsertim est inspiciendus hac in parte.*

§. 2.

Adde his ea, quæ tradit B. Brunnem. *in Auth. Rogati, C. de Test. n. 1. & in L. 11. ff. eodem*, & ea, quæ docet Rittersh. C.

in

in Nov. p. 9 c. 22. n. 11. V[illegible] præterea [illegible] *& Novell. 90. cap. II.* ibique comment[illegible] Gothofred. [illegible]

§. 3.

Modo citata Authentica *Rogati C. de Testibus* est canonizata per text. in *c. testes, part. fidel[illegible], 3. q. 9.* ut [illegible] Alber[illegible] *in d. auth. in princip.*

TH. VIII.

Tandem neque Jus Civile neque Canonicum [illegible] dem adjudicat testantibus de Testamenti factione, [illegible] [illegible] interfint, non erant admoniti.

§. 1.

Patet hoc *Primo* ex Jure Civili, & quidem *ex l. cum antiquitas, & ex l. hac conf. C. de Testam. & ex l. ult. §. ult. C. de C[illegible] & ex l. heredes palam, §. in testam. ff. de testam. & ex §. fin. Ins. eod. tit. Deinde* ex Jure Canonico *c. cum e[illegible]s. in fin.* [illegible] & *c. relatum est, quod. de Testam.* vid. Ludov. Rom. consil. 306. Licet enim Jus Canonicum discrepet [illegible] legibus quoad n[illegible] [illegible], non tamen di[illegible]onvenit quoad solennitatem [illegible]. Vid. M[illegible]card. *de Probat. Con[illegible]. 1361 per totam.* Ca[illegible]. Bore[illegible] *Tomo 2. De[illegible]if. tit.* 6. Mantica *de conject. ult. lib. 2. tit. 12.* Farin. [illegible]. *62. n.* [illegible]. *& seq.* Brunnemann. *in l. 11. ff. de Te[illegible]* Idem [illegible] *Auth. R[illegible] C. eod. n. 1.* Struv. *in not. & obser. ad Mat[illegible]bas tra[illegible]at.* [illegible] *Su[illegible]e[illegible]n. hujusque auctar. de divers.* E[illegible] V[illegible]q. *de [illegible] [illegible]on.* [illegible] *1. [illegible]. 13. num. [illegible]. seq.* qui maximum lucis th[illegible] nostræ add[illegible], [illegible] [illegible]tionibus [illegible]is variis.

§. 2.

H[illegible] rei re[illegible]nt d[illegible]plicem rationem, quæ etiam [illegible]cedentibus [illegible] [illegible]pplicari [illegible] modo po[illegible]t. 1) timor [illegible] [illegible] [illegible], 2) u[illegible] [illegible], rem [illegible] & delib[illegible] [illegible], non perf[illegible]nctori[illegible]e, vel [illegible]do. Mantic. *d. l. &* F[illegible]. *n. [illegible].*

TANTVM.